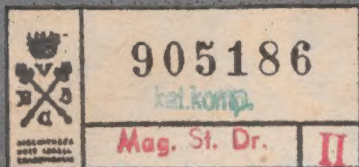

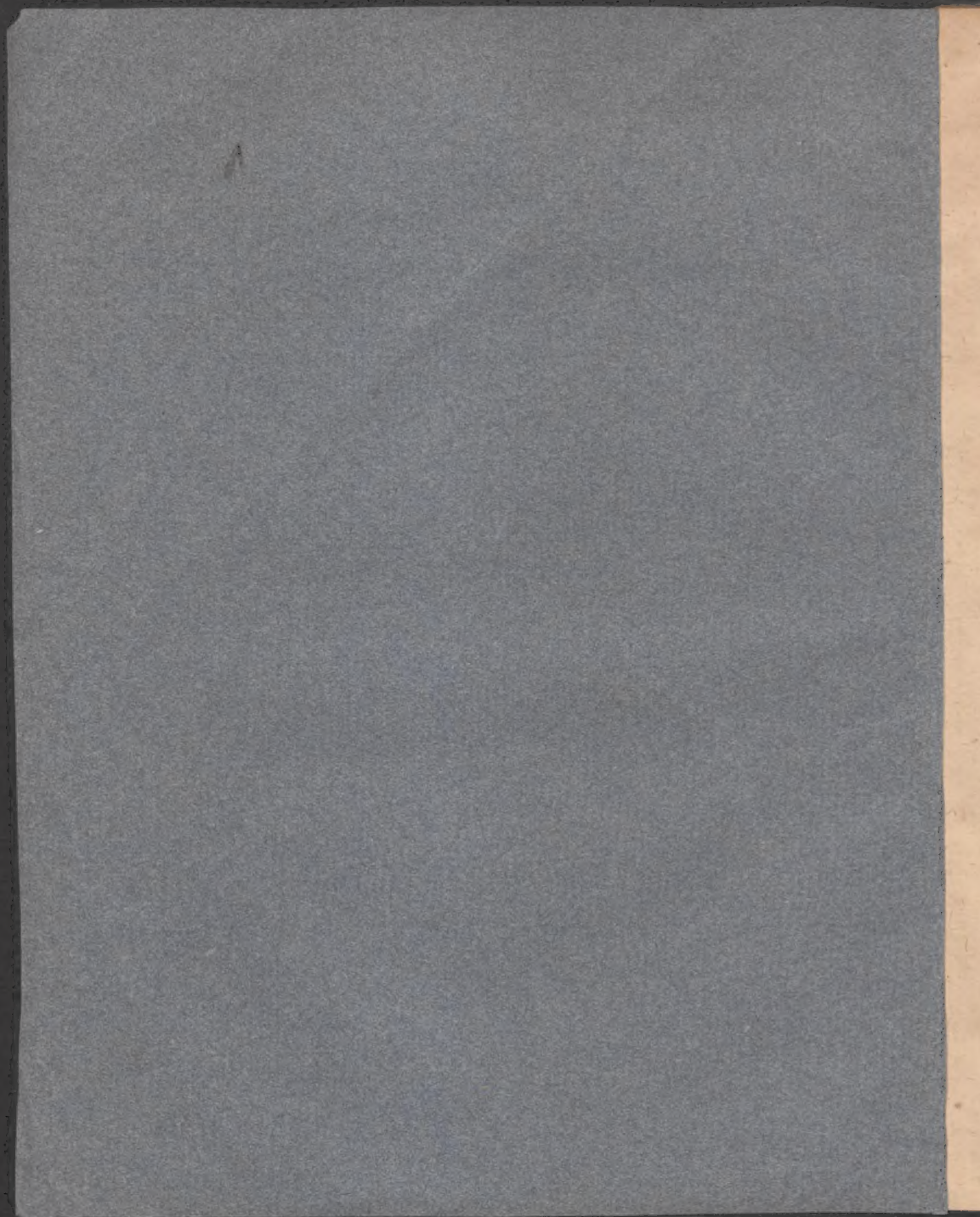
Poëtae latini retentiones.

1060.
Naivo-
Tacin.

*Fechneri Johi Viadris chavartere poësis
descriptus.*

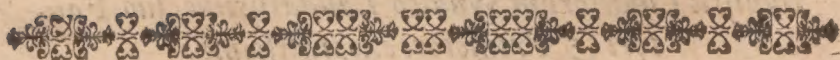
Urbat. 1649.

VIADRUS
Charactere Poetico
descriptus

â

JOHAN. FECHNERO.

Vratislaviæ

TYPIS GEORGI BAUMANNI

Anno. MDCIL.

HONORI TERGEMINO SACRUM.
VIRIS,
ADMODUM REVERENDO, CLARISSIMO
ET SPECTATISSIMO,

Dn..

M. JOHANNI FAUSTO GLOG.
Pastori Ecclesiæ Christi in Smigla & reli-
quarum in Polonia Majori invariatae Augustanae
Confessioni addictarum Inspectori Vigilantissimo,
suo quondam Præceptoris meritissimo, nunc

Patrono eximio:

Ut &

NOBILISSIMO, AMPLISSIMO ET CONSULTISSIMO,
Dn. ZACHARIÆ Hartranfft Griphor.
ICtO, Reverendiss. Capituli, quod est ad D. Petri
Budissæ Lusatorum Syndico Laudatissimo, suo Fau-
tori & Promotori exoptatissimo:

Nec non

EXCELLENTISSIMO ET EXPERIEN-
TISSIMO

Dn..

JOACHIMO SPECHTIO GLOG.
Medd. Doct. & Practico in Patria Solertissimo, suo
Amico & Fautori veteri;

L. M. Q.

Dicat

M. Johannes Fechnerus Freistad. Silesius, P. C. L.,
Devotissimus Nominum ipsorum Cultor.

Sollicitent alii Cyrrhæ, Nysæq; liqvores
 Facundos, quos magna sequi furor arduus urget.
 Cura mihi ripæ per nana fructuæ vaganti
 Vicino è fluvio tenuem deducere venam
 In carmen, strepitu quod silva loquace recentet.

Odera Naiadum genitor, quo clarior amnis
 Teutoniæ non ambit agros, tua sacra movebo
 Cæcula Nympharum simplex castusq; camillus.
 O quoties Scholicâ lassus fractusq; palæstrâ
 Litus oberro tuum! Quoties tibi trado molestos
 Æqvoris in Codani gremium portare dolores!
 Nec tu fastidis mœstum relevare; sed æstu
 Curarum merso vacuum latumq; remittis
 Socratis ad pluteos parcaq; repotia cœnæ.
 Si de fonte tuo modicam mihi promittat urnam,
 Candida Cimodoce, laticem mihi nolo Lyæum.
 Misceat Heba decens: caput hoc adspergine castâ
 Si lustras, Phœbo tripodes laurosq; relinqvam,
 Pirenenq; sacram ficcis mandabo poëtis.
 Callirhoës tu numen habes, tu limpidus Evan,
 Et potior tuus iste fluor Pimpleide doctâ.

Sed quid opus blandâ te voce lacesere? Pronus
 In mea vota fluis, tacitoq; allaberis alveo.
 Ipsa viam sternit planam crispatq; cachinnos
 Plausores Najas sub aquis. Favet aura Favoni

Mirior, obstrictum dum continet Æolus Austrum.
Solvamus; cursum promittunt omnia faustum:
Solvamus; tergum summittit læve Phaselo
Flumen, ut hinc recto nos tramite vectet ad æquor.

At facer horror aquæ mentem quatit intus, &
In statione suâ morsu ratis, ecce, tenaci (hæret
Undarum metuens. Nam qui rumore secundo
Mollè modo ridet, facile improba cornua tollit,
Durateos & mergit equos torrentior amnis.
Est sua fluminibus Siren, est Syrtis iniqua
Nare parum doctis. Vetat & reverentia castas
Nympharum sedes tactu temerare prophano,
Scrutariq; toros Hyales, quos nemo natator
Impunè spectat. Litus teneamus amicum,
Unde licet liquidi speculari templa Viadri.

Ad fontem primûm rivi visemus amœni:
Hinc nos deducet sua per vestigia Najas.

Est locus Elysæ, Qvadis venerabilis olim,
Qvâ propius Moravos prospectat Hamadryas agros
Sudetis, prasinumq; caput summittit Oreas
Indigeræ Genio, Silesicolasq; Napéas
Eminus è montis veneratur de jure dorso.
Hic tu tantarum, Viader, regnator aquarum
Exeris aureolum cornutæ frontis honorem,
Hic laticem promissis manifesto fonte perennem.

Salve præstes aquæ, patulo qui fusus in antro
Deprendi gaudes, cryptâ neq; condis in altâ
Urnâ virgineas proclivem fundere lymphas.

Obscu-

Obscurum caput occultet sub montibus Afris
 Indignatus aqvâ Nilus stagnante Canopi
 Eluere incestos agros & ducere limum.
 Tu purus castusq; fluvis: poscitq; subinde
 Arbitro sine Silvano Dictynna retingi
 Rore tuo. Fugit hinc Satyrorum scæva juvenus,
 Nympharumq; cavet regnum foedare protervo
 Accessu Faunus. Tanta est reverentia fonti,
 Oderis unde sacram satagit demittere crenam
 Crystalli liquidæ non deficiente fluore.
 Adspicis, ut trepidet salientem trudere rivum
 Nympha fugax. Dices alatum calce caballum
 Hic venam elicuisse novam: Sic labilis humor
 Garrit Hyantæum facundo murmure labrum
 Argutè simulans, seu colle volutus aprico
 In planum deflectit iter, seu valle vagatur
 Curvâ Mæandrum refluâ ambitione viarum
 Æmulus. At similis sibi prodit ubiq; benignum
 Ingenium &, quem natali sub fornice sumsit,
 Splendorem, quanquam rivis jam pluribus auctus,
 Qui properant regi sociales undiq; vires
 Jungere. Non pigro fundus nitidissimus hæret
 Cano, non ripas prætexit alumna palustris
 Ulva luti, unde canant Nymphis convitia ranæ.
 Pandit utrumq; latus monstri non conscius amnis
 Diri, qvale fovet sub aqvis infamibus anceps
 Salmacis. Arcanum retegunt penetrale fluenti
 Oderides castæ, prohibent neq; cernere castas

Fundi delicias, ubi lucida glareæ muscum
Claudit, uti virides aurum prælustre smaragdos.
Hic melius, Narcisse tuam specularere formam:
Nullas affundet tibi flammæ unda pudica.
Herculis huc tutò veniat catamitus æquatum:
Nullæ hîc insidiæ sunt, nulla pericla rapinæ.
Cuncta patent, quæcunq; latent demersa profundo.
Utq; diem purum puri specularia vitri
Transmittunt, ædesq; replent Hyperione multo:
Haut aliter Viadrus per lævia terga receptum
Diffundit lumen solemq; excludere nescit.

Sic claros per prata trahens sinuosa meatus,
Et prætergressus montem, quem nomine signat,
Ellæ fraterni socias intercipit undas.
Tunc primum patulosq; sinus, hyaloq; fluentem
Expandit peplum spacium per fluminis æquum
Porrectus, qui rivus erat non dives æquarum,
Saltu quem facili superaret rusticus Alcon.

Ergò ubi jam planos liquido lavit agmine campos
Fœcundas ostentat opes, quas Statius ingens,
Et lyricen Geticus nequeant æquare canendo,
Quamvis huic genitrix, quamvis Acheloides illi
Concives adsint. Næ rerum copia prægnans
Intentos turbat varioq; errore fatigat,
Dum circumducunt visus per litus utrumq;.
Quid primum mirer? Quo tandem fine quiescam?
Huc oculi raptant celeres, mens distrahit illuc
Attonitum. Natura sinus hîc dædala totos

Pan-

Pandit, Amalthææ profert hîc fertile cornu
 Terra parens, Venus hîc emergit mitibus undis,
 Roreq; Nectario felices perpluit oras.
 Illex inde decor nescit dimittere visum,
 Admissum, speciesq; oculis lustrantibus offert
 Usq; novas, quas Amphrysi genialia tempe
 Non præstant, non Hesperii nitor aureus horti.
 Alternas comunt Silvanus et Elvia ripas,
 Quos formosa Pale stipat, Dryadumq; chorea,
 Faunorumq; levis thyasus, Floræq; caterva,
 Imminet en fluvio senium venerabile luci,
 Quercus ubi strophij frondes extendit opaci,
 Defenditq; graves undis nutricibus æstus,
 Dodonæ celsura parum, condigna q; prorsus,
 Unde columbaloqvax cantet responsa Tonantis.
 Huic cingit latus Alcidiæ clarata triumpho
 Populus, & blandum tremulis adfibilat alnis.
 Ad summissa salix nutu famulante salutatur
 Hinc nemus, inde caput sacrum declinat in amnem,
 Qui subterlabens placido rumore vireta
 Absultu svari dumis alludit alumnis.
 Nec tacet interea pellex vocalis ædon;
 Sed cantat Silvis Ityos miserabile fatum.
 Asmate deducto, viduâ cui turtur ab ulmo
 Murmure responsat fracto, amissamq; maritam.
 Persequitur questû: quin illis aggemit omne
 Arbustum, quoties Zephyritidis oscula mollis
 Excipit & tenui strepitu suspirat amores.

Cernis

Cernis, ut adsurgat curvo nemorale theatrum,
Margine, ut affini lymphæ nutrita liquor
Arbor luxuriet. Non sic frondosus Iaccho
Affuso platanon, non sic Heliconia laurus
Emicat, ut Viadri regnum quæ silva caronat,
Silva, cui vivax non demet Hamadryas annos.

Sed nunc ex umbris nemorum cedemus apricos
In tractus, latè quibus imperat alma Segestis.
Proh, quæ non hic dona licet spectare potentis
Terræ! PelusI miretur barbara Memphis
Sumen pingve sui, foetos Campania campos
Extollat, Cererisq; sinum sibi Trinacris ora
Vendicet, unde petat vescas gens plurima fruges:
Nos saturi nostros meritò laudamus agellos,
Nos fruimur potiore solo, qui litus opimi
Accolimus Viadri. Pleno quæ fluctuat arvo
Hinc atq; hinc, messis metuit spem fallere lautam.
Indigenæ, pascetq; suum non parca colonum
Farrenovo. Nusquam steriles dominantur avenæ,
Infelix nusquam lolium lappæq; tenaces
Interimunt segetem. Solas excludit eremos
Litore picta Pale toto complexa lacertis
Contiguis Viadrumq; patrem Cereremq; sororem.
Turgescit clivo tellus mammosa frequenti,
Et se prociduo colles umbone salutant,
Quos circumfusæ rorantia gramina tondent
Buceriæ pecudes: Sed eas postratus in umbrâ
Observat Corydon, & carmine mulcet amico,

Provocat

Provocat argutum cum lotus tinnula Moerin.,
 Tum verò ad numerum videas saltare Napèas,
 Et motare caput Philyras, tremulumq; probare
 Agrestum lusus undis plaudentibus amnem.
 Nec metuit Silvis Satyrorum excita caterva,
 Insultare vadis, & se mersare fluento
 Lustrali, terris cum feruentissimus axis
 Incumbit, saturumq; pecus jam cogit Amyntas.
 Quin & cum prono decedit vesper Olympo,
 Ipse madens Viader venetos exutus amictus
 Colle sub acclini sicca se volvit in herbâ.
 Hinc latè loca manè vigent, patremq; parentur
 Roscidâ mobilibus lambentem gramina rivis.
 Quà meat hic, vernus sequitur color, omnis in herbas
 Surgit humus, Chloris quas interstingvit elencho
 Florum multiplici, simul æthere Lucifer almus
 Roranti provectus eqvo destillat odorum
 Nectar, & aërio glebas sudore maritat.

Parte aliâ tunicata rigat Pomona viretum
 Confertasq; pyros. Dominam sentire videtur.
 Stirps faultamq; manum: sic sese subjicit illa
 Auras in patulas, nutritaq; Najade multâ
 Suaue viret. Pronus dat carpere munera ramus
 Crustumiiis meliora pyris, quâs cytria cedant
 Poma, & Nausicaë patriis quæ legit in hortis.
 Jam quantus labor hanc numerare leguminis omne
 Prolem, quam Viadro vicina crepido profundi?
 Dum fruor adspectu, dum lumina mitto per hortos

Proculco nec opinus olus, Samiiq; magistri
Delicias, mensis quas prætulit ille Deorum,
Quas nec Aristippi fastidiat uncta paropsis.

Tantis macta bonis non invidet Oderis uvas
Rheni, quem felix vindemia vestit utroq;
Margine: Lenæus quamquam non prorsus ab isto
Litore se spernit. Videas hic vite benigna
Colles & thyrsos juga tacta tumere Lyei.
Slesius at simplex panem sibi quærit aratro,
Non avidus vini, & frugis potioris alumnus
Negligit insano thyaſos inducere Baccho.

Quò verò ruimus longâ ambitione viarum,
Tracti? Quid terris hæret speculatio dives?
Quæ magè miremur, spectacula sufficit amnis
Intimus, atq; jubet lustrare examina gentis
Squamigeræ, tacito plausu quæ ludit in undis,
Nympharumq; sinus transit petulante natatu.
Lucius amnigeni præluce in agmine cœtus,
Lucius obscœnæ pestis certissima ranæ.
Inde subit nullus, qui, si quid credis Apici
Judicio, cœnæ caput est, est gloria mensæ
Divitis. Huic audet contendere perca salubres
Exhibitura dapes, quamvis armata minaci
Pinnarum serie præacutas tollat aristas.
Nec desunt amiæ nobis abdomine tardæ,
Affinis longis non deest anguilla colubris,
Non imis hærens barbatus gobio fundis.
Multus in hoc leuciscus habet, mugilq; fluento

Lubri-

Lubricus, & profugus piscinæ carpio septis,
 Nec non lorica tectus tergumq; caputq;
 Cancer, qui prendit chelis ultricibus hostem.
 Dicere quid refert tincas solatia vulgi,
 Cum procerum mensis acipensera mittat opimum.
 Odera, quem regem veneratur natio sima,
 Pinnigerumq; secus? Sed qui te, Salmo, tacerem.
 Advena, qui Codano dilapsus gurgite nostrum
 Flumen inis illectus aquæ dulcedine savi?
 Dum tu deliciis mensam saliaribus ornes,
 Truttam nemo mihi stellatam terga sigillis
 Sangvineis ponat, peregrinos nemo filuros
 Lautis adspargis, scitamentisq; palati
 Præinctos variis conditâ in lance coronet,
 Me non sic marena juvat, non eruta fundo
 Ostrea Lucrino, non æquoris incola rhombus
 Externi, ut piscis Viadrino natus in amne.
 Servet venales sibi sardos Sardus, halece
 Condito fatuo sale Flander pascat agrorum.
 Fossores comedant pulpam male-mollis aselli
 Norvvagij, Lappiq; truces, boreiq; truones:
 Advevit noster stomachus melioribus escis,
 Quas didicit gustus sapiente probare salivâ.
 Intruit ecce focum piscis Viadrinus abunde,
 Quem Gripus prendit studiis fallacibus amnem
 Latè depopulans. Nam cum se continet Auster
 Imbrifer, invadit temeraria cymba fluentum
 Nodosisq; plagis muti trahit agmina cœtus.

Ast lunata sinu quàm semet ripa receptat
Viminei sub aqua protenduntur labyrinthi,
Quos simul ac piscis simplex intraverit, inde
Non remeare valet. Neq; paucos hamus inescat
Perlecebrâ fallente cibi, dulciq; lucello
Piscatoris opes auctat, prædâq; culinam
Flumineâ, modico quam quisq; redemerit ære.
Hoc est ergò tui, Viader bone, muneris omne,
Rerum lautarum quod nobis copia præstò.
Maecte bonis propriis: Te non opulentior Hermus,
Non Ganges promus gemmæ famosus Eoæ,
Semper opum largus te non diffundis in unam
Silesidum gentem: Toti communis es orbi.
Nostrâ mercede beas alio sub sole jacentes
Terras, in quarum proclivis commoda curris,
Auster & Arctous per te commercia Corus
Jungunt. Di. itis te promotore potimur
Omni generis, Argo quas mercurialis ab orbe
Advehit externo. Neq; dedignaris onustas
Puppes ferre, bonâq; fide tibi credita reddis,
Tutior Oceano, qui sorbet super natantes
Mercatoris opes. Næ pulcrè Guttalus audis
Quondam; nec Sais hic peccavit Plinia multum,
Hoc quæ te voluit celebrare vocamine mundo.
Totus enim bonus es, bona qui tot fersq; refersq;
Vestigali operâ. Nunquam non nauta celoce
Remivolâ tibi terga fricat, seu tendit in amnem
Adversum lintrem, seu pronâ labitur undâ,

Non

Non illi obfistit scopulus luctamine cæco,
 Non vortex vortet, non dira vorago vorabit
 Naviculas. Placidam flumen demittit aqvæ vim,
 Quamvis exauctum fluviorum congrege fluxu,
 Qui celerant domino deperdere nomen in amne.
 Qvicquid aqvæ Slesiam serpente fluore pererrat,
 Qvicquid agros Lechi stringit, quod Sarmata secum
 Vistula non rapiat, qvicquid Lusatia rura
 Findit, nec Sprevus majori subtrahit amni
 Invidus, in gremium Viadri decurrit amœni.
 Prætereo tenues Oppam Nisamq; monarcham,
 Præreliquis fluvium famulis adlambere lymphis
 Certantes. Ostram taceo Stobramq; fluenta
 Nominis obscuri. Lateat præcinctus opaco
 Et latus & frontem limosam Weida salicto:
 Olapater, pater Ola meam jam poscis opellam:
 Te Transire nefas fuerit, pingvisima rura
 Qui præterlapsus summissis cornibus intras
 Breslam, cui promptâ tua munera sufficis ollâ,
 Officium præstare Lux dignatus amicum.
 Sic meritis plenus magnæ sub mœnibus urbis
 Magno te misces Viadro, fordesq; receptas
 Diluis. Atqvâ jam Cattum decorabo Camœnâ.
 Hic strepero lapsu primum contendit ad Arcton,
 Longinquum meditatus iter; mox torquet ad ortum
 Præcipites cursus properans occurrere patri,
 Quem longè per prata sonat Lygia, Viadro.
 Tu quoq; Warta piger longâ ambitione pererras

Sarmaticas oras ; Sed tandem invadere Pontum.
Agmine cum posses toto, te credere mavis
Amni Guttalidum : Cui Bobera tramite recto
Tendit in occursum fluvii non unius hospes.
Nunc age pande finus, Viader, fratremq; lacertis
Excipe porrectis. Hoc concurrente bicornis
Jam verè factus, geminoq; potitus honore
Magnà mole ruis. Neq; tu non nobilis amnis
Accessum sentis, cum pompam nominis ampli
Boberis unda trahat secum nutricula Phœbi.
Scilicet hanc vatum papas Germanicus olim
Altiùs immersà turbavit Opitius urnà.

Hæc propter fas est, ut plenà laude tumescas
Oderis, Eridano nil concessura superbo,
In cœlo licet is diffusà luce nitescat.
Attollunt cœlo vates tua nomina plures,
Quàm Itellas liquido trahit ille volumine. Tybris
Invidet ipse tibi famæ crescentis honores,
Ex quo Romanos sentit frigere Poëtas.
Hactenus Aonidum patronus Mœnus amœnus
Transcribit tibi sceptrà libens, regnumq; Thaliæ
Committit rotum. Jam te fautore Tui con-
Non curat siccos Ascræ perquirere fontes.

Da veniam, pater; haut tecū procedere possum
Amplius exilis venæ mihi conscius. Alter
Aufonius quærendus erit, Tritonve canorus,
Qui concha resonante Danis tua nomina Nymphis
Prædicet Arctoum latè recinenda per orbem.

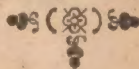
Ibis

Ibis in ora hominum potioris Apollinis orsu;
 Ingeniūq; novis dicere Maionibus altor,
 Qvi Marti patronus eras atate priori.
 Nam coluit te Semno ferox, & Vandalus acer,
 Per latus omne soli vaga qvi circumtulit arma,
 Ut meteret populos. Nempe ex te spiritus haustus
 Victricis domitor Romæ, Hesperiaq; tyrannus,
 Dein Vinidi ripas tenuerunt hasce, vel Istro
 Posthabito; Lugius cui convena mixtus amœnâ
 Morum temperie mentes fomavit atroces.
 Ac veluti fontis stillanti sparsa liqvore
 Omnimodas discit mentiri argilla figuras:
 Sic qvem tu puerum facundis, Guttale, lymphis
 Innutris, Clarii vim fontis concipit aptus
 Tractandis studiis, qvis vita politur agrestis.
 Dum volves resupinus aqvas, dum pisce colono
 Gaudebis, nunquam deerit tibi copia vatū,
 In tua qvi promti facilem præconia crenam
 Defundent, Nymphasq; pias, populosq; colentes
 Litus utrinq; tuum famæ cœloq; dicabunt.

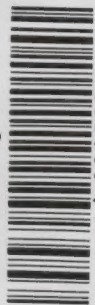
Pars canet ad fines agros, pars adlita castra,
 Quæq; tuas servant prætoria Martia ripas.
 Dicet hic Oppolia priscam venerabilis arcem:
 Ille Bregam fidam Dominis, hostiq; timendam.
 Laudabunt multi fulgentia mœnia Breslæ,
 Quâ nihil à roseo prospectat clariùs axe
 Titan exoriens, quæ gemma est nobilis oræ
 Teutonicæ. Ancipitis neq; formidabile clostrum
 Gradiui

Gradivi Glogam reticebunt secla nepotum,
 Marchia facundos producet porrò Sabinos,
 Qvi collaudabunt vivaci carmine Franco-
 Fortum, Mercurio pariter doctisq; Camœnis
 Dilectum penitus portum, & qvod bellica Virgo
 Struxit, Custrinum, nulli superabile castrum.
 Qvis non Sedinum miretur, Svedicus hospes
 Sedem ubi jam fixit tutâ statione locatus?
 Qvis reliqvas non extollat Duce, Regeq; dignas
 Arces, aggestâ qvas Marstellure coronat
 Tutor, Viâtruvius qvas demiretur, & urbes
 Qvæ veteres docuit munire, Vegetia Pallas?
 En quam pulcra tuos ambit prætexta fluores!
 Qvanta tibi ex opidis accedit gloria junctis,
 Guttale! Sed cave tu fera tollas cornua laude
 Fœcundâ tumidus, ripasq; escendere tentes
 Eluvione gravi mersurus rura propinqua.
 Sic te tempestas nunquam torrente tumultu
 Conturbet, sic casta tuum non deserat amnem.
 Naias, sic fugiant hæc litora sacra nefandi
 Impuriq; viri, qvorum te injuria lædit,
 Incestusq; ausus fermentum provocat undæ.
 Tu certè dignus, cui nullus terga fatiget.
 Hostis, qvem circum circâ pax sospitet alta.
 Idq; tibi Gedanaë regnator cæculus undæ
 Promittit, cujus gremio te credis amico
 Patris in amplexus diffusus corpore toto.

F I N I S.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0009991

